

Dosarul nr.2ra-674/19

prima instanță: Judecătoria Strășeni, sediul Călărași (judecătorul: V. Criucicova)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (judecătorii: A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol)

DECIZIE

5 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de către Valeriu Oaserele,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Ecaterina
Bunu împotriva lui Valeriu Oaserele cu privire la repararea prejudiciului material
și moral,

împotriva deciziei din 25 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin
care a fost admis apelul declarat de către Ecaterina Bunu, a fost casată parțial
hotărârea din 19 februarie 2018 a Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași și
pronunțată o nouă hotărâre,

constată:

La 12 aprilie 2017, Ecaterina Bunu a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Valeriu Oaserele cu privire la repararea prejudiciului material și
moral.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că prin decizia din 1 februarie 2016
a Curții de Apel Chișinău, Valeriu Oaserele a fost recunoscut vinovat de săvârșirea
infrațiunii prevăzute de art. 183 alin. (2) Cod penal.

În cadrul cercetării judecătorești a fost stabilit că, Valeriu Oaserele în calitate
de primar al Primăriei sat. Hirova, r-nul Călărași, la 9 iulie 2009 a dat indicații lui
Vasile Popa care deținea funcția de paznic să curețe de frunze uscate jgheabul de
scurgere la acoperișul clădirii, fără respectarea tehnicii securității muncii pentru
executarea lucrărilor la înălțime. În timpul îndeplinirii lucrărilor, Vasile Popa a
căzut de la înălțimea clădirii și în rezultatul traumelor primite a decedat.

Reclamanta a specificat că Valeriu Oaserele vina nu o recunoaște și nu a
contribuit la repararea cheltuielilor de înmormântare a tatălui ei, Vasile Popa,
dânsa fiind nevoită să împtumute de la Raisa Postolache suma de 30 000,00 de lei,
pentru înmormântare.

La fel, a susținut că decesul, tatălui și comportamentul iresponsabil și indiferent al lui Valeriu Oaserele i-a cauzat prejudiciul moral în mărime de 300 000,00 de lei.

Reclamanta Ecaterina Bunu a solicitat, admiterea acțiunii, încasarea de la Valeriu Oaserele a prejudiciului material în mărime de 30 000,00 de lei, repararea prejudiciului moral în mărime de 300 000,00 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 19 februarie 2018 a Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași a fost admisă acțiunea parțial. A fost încasat din contul lui Valeriu Oaserele în beneficiul Ecaterinei Bunu prejudiciul moral cauzat în mărime de 8 000,00 de lei. A fost încasată din contul lui Valeriu Oaserele în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 100,00 de lei.

În rest, acțiunea a fost respinsă, ca neîntemeiată.

La 6 martie 2018 Ecaterina Bunu a depus apel solicitând, admiterea acestuia, casarea parțială a hotărârii din 19 februarie 2018 a Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 25 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de către Ecaterina Bunu. A fost casată hotărârea din 19 februarie 2018 a Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași în partea respingerii pretenției privind încasarea prejudiciului material și în această parte emisă o nouă hotărâre. Au fost încasate din contul lui Valeriu Oaserele în beneficiul Ecaterinei Bunu cheltuielile pentru înmormântare în sumă de 15 000,00 de lei. A fost încasată din contul lui Valeriu Oaserele în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 100,00 de lei.

În rest, hotărârea din 19 februarie 2018 a Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași a fost menținută.

La 26 decembrie 2018, Valeriu Oaserele a declarat recurs împotriva deciziei din 25 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei contestate cu restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând-o neîntemeiată și posibilă casării, deoarece instanțele ierarhic inferioare au interpretat eronat legea, au aplicat eronat normele de drept material și au apreciat arbitrar probele.

De asemenea, a menționat că decizia din 25 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău este contradictorie deoarece în motivarea deciziei a fost indicat că, urmează a fi încasat quantumul prejudiciului moral în mărime de 15 000,00 de lei și prin urmare se casează integral hotărârea instanței de fond cu pronunțarea unei noi hotărâri. Iar în dispozitivul deciziei este indicat că se casează hotărârea din 19 februarie 2018 a Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași în partea respingerii pretenției privind încasarea prejudiciului material și în această parte a fost emisă o nouă hotărâre. Se încasează din contul lui Valeriu Oaserele în beneficiul Ecaterinei Bunu cheltuielile pentru înmormântare în sumă de 15 000,00 de lei.

Totodată a indicat, că reclamanta Ecaterina Bunu nu a prezentat probe care să ateste mărimea prejudiciului material.

Astfel, consideră recurentul că decizia contestată este una neîntemeiată, având la bază art. 432 alin. (1), lit. a), c) și alin. (4) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Instanța de recurs constată că, decizia instanței de apel a fost pronunțată la 25 septembrie 2018 (f.d.80-84), expediată părților la 22 octombrie 2018 ce se atestă prin scrisoare de însoțire a Curții de Apel Chișinău nr.10641 (f.d.86) însă, confirmarea privind recepționarea acesteia de către recurent la materialele dosarului lipsește.

În circumstanțele relevate, recursul declarat de Valeriu Oaserele la 26 decembrie 2018 (prin intermediul oficiului poștal) se consideră depus în termenul prevăzut de lege. (f.d.92-94, 99)

La 11 martie 2019 în adresa intimă Ecaterinei Bunu a fost expediată copia recursului depus de către Valeriu Oaserele cu înștiințarea despre necesitatea depunerii a referinței. (f.d.97)

Prin referința din 29 mai 2019, Ecaterina Bunu a solicitat declararea recursului depus de către Valeriu Oaserele inadmisibil, fiind depus cu omiterea termenului de declarare. (f.d.101)

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 15 mai 2019, recursul declarat de către Valeriu Oaserele a fost considerat admisibil. (f.d.10)

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit. c) Cod de procedură civilă, instanța după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Judecând recursul declarat de către Valeriu Oaserele împotriva deciziei din 25 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în limitele invocate în recurs și argumentelor din referința prezentată de către Ecaterina Bunu, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul urmează a fi admis, casată decizia instanței de apel și remisă cauza la rejudecare în instanța de apel, din următoarele considerente.

În fapt, din materialele cauzei rezultă că la 12 aprilie 2017, Ecaterina Bunu s-a adresat în instanța de judecată cu cerere privind încasarea de la Valeriu Oaserele a prejudiciului material în mărime de 30 000,00 de lei, repararea prejudiciului moral în mărime de 300 000,00 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prin hotărârea din 19 februarie 2018 Judecătoria Strășeni, sediul Călărăși a admis acțiunea parțial. A încasat din contul lui Valeriu Oaserele în beneficiul Ecaterinei Bunu prejudiciul moral cauzat în

mărime de 8 000,00 de lei. A încasat din contul lui Valeriu Oaserele în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 100,00 de lei.

În rest, acțiunea a fost respinsă, ca neîntemeiată. (f.d.49, 52-53)

Prin decizia din 25 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de către Ecaterina Bunu. A fost casată hotărârea din 19 februarie 2018 a Judecătorei Strășeni, sediul Călărași în partea respingerii pretenției privind încasarea prejudiciului material și în această parte emisă o nouă hotărâre. Au fost încasate din contul lui Valeriu Oaserele în beneficiul Ecaterinei Bunu cheltuielile pentru înmormântare în sumă de 15 000,00 de lei. A fost încasată din contul lui Valeriu Oaserele în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 100,00 de lei.

În rest, hotărârea din 19 februarie 2018 a Judecătorei Strășeni, sediul Călărași a fost menținută. (f.d.79, 80-85)

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, verificând legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel, în raport cu criticele formulate în recurs de către Valeriu Oaserele remarcă că legalitatea deciziei este viciată.

Colegiul civil și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel a adoptat actul de dispoziție susmenționat cu încălcarea normelor art. 390 alin. (1) Cod de procedură civilă, potrivit căruia decizia instanței de apel trebuie să conțină: denumirea instanței care a emis decizia, completul de judecată; locul și data pronunțării deciziei; numele sau denumirea apelantului și calitatea lui procedurală; expunerea succintă a hotărârii primei instanțe, a motivelor cererii de apel, a noilor probe, lămuririle participanților la procesul în apel; motivele concluziilor instanței de apel și referirea la legea guvernantă; concluziile instanței de apel în urma examinării apelului.

Așadar, raportând speța dată la normele de drept enunțate, Colegiul civil și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție decelează că, hotărârea instanței de judecată trebuie să fie certă, completă, corectă, clară, consecutivă, convingătoare și concretă. Circumstanțele și probele constatate în cauză urmează să fie expuse într-o strictă consecutivitate logică. De asemenea, concluziile instanței expuse în partea motivată a hotărârii trebuie să coincidă cu concluziile dispozitivului hotărârii judecătorești. În cazul discrepanțelor din hotărâre, aceasta se echivalează cu o nemotivare, iar hotărârea este lipsită de forță de convingere.

În contextul dat, instanța de recurs conchide că, o astfel de soluție în condițiile legii este inadmisibilă, deoarece reieșind din prevederile Recomandării nr. R (84) privind principiile de procedură civilă proprii pentru ameliorarea funcționării justiției, adoptată de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei la 28 februarie 1984, hotărârea poate fi întocmită liber, dar trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clară, înțeleasă de părțile implicate în litigiu și să răspundă într-un mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de părți.

Astfel, formulările din conținutul deciziei trebuie să corespundă exigențelor de corectitudine, certitudine, deplinătate, claritate, consecutivitate, logică, elocvență, lipsă de rezerve (necondiționalitate), oficialitate și relevanță.

Din conținutul deciziei contestate cu recurs de către Valeriu Oaserele se denotă că instanța de apel făcând referire la prevederile art.1419 al (4) (prejudiciul material) Cod civil a conchis asupra temeiniciei concluziei instanței de fond privind existența premiselor de despăgubire a reclamantei, considerând că urmează a fi încasat cuantumul prejudiciului moral în sumă de 15 000,00 de lei.

În același timp, instanța de apel, în partea motivată a deciziei a concluzionat că urmează a fi admisă pretenția reclamantei-apelantei privind încasarea din contul lui Valeriu Oaserele a prejudiciului material, în cuantum rezonabil de 15 000,00 de lei.

De asemenea, în partea motivată a deciziei, în opinia instanței de apel apelul declarat de către Ecaterina Bunu urmează a fi admis, casată integral hotărârea instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de către Ecaterina Bunu.

Deși, în dispozitivul deciziei instanța de apel a decis să caseze hotărârea Judecătoriei Strășeni (sediul Călărași) din 19 februarie 2018, în partea respingerii pretenției privind încasarea prejudiciului material și în această parte a emis o nouă hotărâre prin care, a încasat din contul lui Valeriu Oaserele în beneficiul Ecaterinei Bunu cheltuielile pentru înmormântare în sumă de 15 000,00 de lei, a încasat din contul lui Valeriu Oaserele în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 100,00 de lei. În rest, hotărârea din 19 februarie 2018 a Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași a fost menținută.

Instanța de recurs constată că concluziile expuse în partea de motivare a deciziei este contradictorie cu concluziile din partea dispozitivă, deoarece în partea motivată a fost indicat că se casează integral hotărârea instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă parțial cererea de chemare în judecată a Ecaterinei Bunu. Însă, prin dispozitivul deciziei a fost casată hotărârea Judecătoriei Strășeni (sediul Călărași) din 19 februarie 2018, în partea respingerii pretenției privind încasarea prejudiciului material și în această parte a emis o nouă hotărâre prin care, a încasat din contul lui Valeriu Oaserele în beneficiul Ecaterinei Bunu cheltuielile pentru înmormântare în sumă de 15 000,00 de lei, a încasat din contul lui Valeriu Oaserele în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 100,00 de lei. În rest, hotărârea din 19 februarie 2018 a Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași a fost menținută.

În circumstanțele descrise, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că decizia din 25 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău este emisă cu încălcarea normelor de drept procedural, ori, partea motivată a deciziei este contradictorie cu partea dispozitivă, astfel, instanța de recurs este în imposibilitate să exercite controlul judiciar asupra unui asemenea act de dispoziție și să verifice temeinicia și legalitatea hotărârii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege, fapt ce impune admiterea cererii de recurs.

Analizând circumstanțele menționate și având în vedere faptul că eroarea judiciară în cauză nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul lărgit ajunge la concluzia de a admite recursul depus de către Valeriu Oaserele, de a casa integral decizia instanței de apel și de a trimite cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând cauza, să emită o hotărârea legală și întemeiată.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție decide:

Se admite recursul declarat de către Valeriu Oaserele.

Se casează integral decizia din 25 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Ecaterina Bunu împotriva lui Valeriu Oaserele cu privire la repararea prejudiciului material și moral cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecători.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru

Tamara Chișca-Doneva

Nicolae Craiu